

Αθήνα, 29 Αυγούστου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς :

- Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής
- Περιβάλλοντος & Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Το περιβαλλοντικό έγκλημα στον Παγασητικό δεν αντιμετωπίζεται με ημίμετρα.Αδικοιολόγητη αδράνεια του κρατικού μηχανισμού που δεν προχωρά σε κατάλληλα μέτρα

Τις τελευταίες ημέρες η αγωνία των εκατοντάδων χιλιάδων πολιτών της Μαγνησίας για το ζήτημα με τους τόνους από νεκρά ψάρια που έχουν γεμίσει τις ακτές του Παγασητικού έχει δικαιολογημένα μετατραπεί σε οργή.

Τα καθυστερημένα αντανakλαστικά που επέδειξε η Πολιτεία εγείρουν ερωτηματικά, με τους πολίτες να ζητούν απαντήσεις για το λόγο που το πρωτοφανές φαινόμενο οικολογικής καταστροφής αλλά και δυσφήμισης του τουριστικού προϊόντος της περιοχής αφέθηκε να πάρει τέτοιες διαστάσεις.

Εκπρόσωποι επιστημονικών και περιβαλλοντικών φορέων της πόλης καταγγέλλουν ότι είχαν εντοπίσει το πρόβλημα των διαρκώς αυξανόμενων ροών ψαριών στις εκβολές του χειμάρρου Ξηριά που μεταφέρει ύδατα από την πλημμυρική περιοχή της λίμνης Κάρλας από περίπου τα μέσα Ιουλίου.

Ο χειμάρρος Ξηριάς εκβάλει εντός του Παγασητικού και συγκεκριμένα εντός της παράκτιας ζώνης του Λιμένα Βόλου, περιοχή ευθύνης του Οργανισμού Λιμένος Βόλου (ΟΛΒ).

Παρά την παρατηρούμενη και συνεχώς αυξανόμενη ροή ψαριών από στις εκβολές του χειμάρρου, ο Οργανισμός Λιμένος Βόλου (ΟΛΒ) δεν προέβη στην έγκαιρη τοποθέτηση προστατευτικού διχτυού στην εκβολή της σήραγγας στον χειμάρρο Ξηριά για τη συγκράτηση του όγκου των ψαριών. Την ίδια ώρα, ούτε η αρμόδια Λιμενική Αρχή έκανε σχετική σύσταση προς τον ΟΛΒ, δεδομένης της ευθύνης της για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος της περιοχής (ν.743/1977, Π.Δ. 55/1998).

Μόλις στις 27/08/2024, ενάμιση μήνα μετά και ενώ η έκταση των τόνων νεκρών ψαριών είχε κατακλείσει την παράκτια περιοχή του Παγασητικού, ο ΟΛΒ τοποθέτησε το προστατευτικό δίχτυ προκειμένου να συγκρατείται η ροή των ψαριών.

Η πρωτοφανής έκταση της επιμόλυνσης που έχει συντελεστεί στο θαλάσσιο οικοσύστημα του Παγασητικού επηρεάζει τόσο την παράκτια ζώνη, όσο και τα ευρύτερα ύδατα του κόλπου.

Η αντιμετώπιση του φαινομένου οφείλει να είναι άμεση και αποτελεσματική καθώς η επιστημονική κοινότητα της Μαγνησίας «χτυπάει το καμπανάκι» για εκτεταμένο περιβαλλοντικό κίνδυνο και ζήτημα δημόσιας υγείας, αν η αποκομιδή των νεκρών ψαριών δεν συντελεστεί με ταχύτητα και επάρκεια.

Όπως για κάθε θαλάσσια ρύπανση μεγάλης κλίμακας, κατάλληλα να συνδράμουν είναι ειδικά πλοία απορρύπανσης, που διαθέτουν τον εξοπλισμό περισυλλογής και αποθήκευσης (εξοπλισμός αντιμετώπισης πετρελαιοκηλίδων) για την περισυλλογή των όγκων ψαριών που έχουν διασπαρεί στο εύρος του κόλπου.

Αντίστοιχα, εξ όσων μπορούμε να γνωρίζουμε, για την ρύπανση των παράκτιων υδάτων, κατάλληλα σκάφη όπως τα υψηλής ταχύτητας σκάφη εργασίας και άμεσης επέμβασης, μπορούν να συνδράμουν στην περισυλλογή, καθώς είναι σχεδιασμένα για την άμεση ανταπόκριση σε περιστατικά έκτακτης ανάγκης και την αντιμετώπιση περιστατικών θαλάσσιας ρύπανσης.

Τα εν λόγω πλοία, είναι εφοδιασμένα με τον απαραίτητο αντιρρυπαντικό εξοπλισμό όπως ελαιοσυλλέκτες, πλωτά φράγματα, συστήματα ψεκασμού και δεξαμενές αποθήκευσης, χαρακτηριστικά που τα καθιστούν κατάλληλα για την αντιμετώπιση θαλάσσιας ρύπανσης μεγάλης κλίμακας.

Αρμόδιος φορέας για την κινητοποίηση των αναγκαίων μέσων και μέτρων για την άμεση και αποτελεσματική αποκομιδή των εστιών μόλυνσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος είναι η Διεύθυνση Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος (Δ.Ι.Π.ΘΑ.Π) του Υπουργείου Ναυτιλίας (ν. 4037/12, όπως ισχύει).

Στην περίπτωση της εκτεταμένης ρύπανσης των υδάτων του Παγασητικού από χιλιάδες τόνους νεκρών ψαριών κανένα από τα ανωτέρω μέτρα δεν φαίνεται να έχει ενεργοποιηθεί.

Την ίδια ώρα, σύγχυση φαίνεται πως έχει δημιουργηθεί αναφορικά με τις αρμοδιότητες των εμπλεκόμενων φορέων για την προστασία του ευαίσθητου θαλάσσιου οικοσυστήματος του Παγασητικού κόλπου.

Σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (ν. 2971/2001, όπως ισχύει σήμερα) ο Οργανισμός Λιμένος Βόλου είναι καθ' ύλην αρμόδιος για την προστασία της θαλάσσιας ζώνης που περιλαμβάνει τις λεκάνες λιμένων (συνεχόμενες με τον αιγιαλό ή τυχόν κατασκευασμένα κρηπιδώματα, μώλους, προβλήτες) και έκταση θάλασσας μέχρι απόσταση 500 m από τις ακτές της χερσαίας ζώνης, με εποπτευόμενο φορέα το Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής.

Σύμφωνα επίσης με το ν. 743/1977 και το Π.Δ. 55/1998, το Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής (με τη συνδρομή της Δ.Ι.Π.ΘΑ.Π, των

Λιμενικών Αρχών και των Οργανισμών Λιμένος) είναι θεσμικά αρμόδιο για την προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Την ίδια ώρα, το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας έχει αναλάβει το σύνθετο έργο του συντονισμού για την εφαρμογή της Οδηγίας Πλαίσιο για τα Νερά στη χώρα μας, μέσω της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων. Εφαρμόζοντας το πλαίσιο των σχετικών Κοινοτικών Οδηγιών και σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Υδάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων που έχουν συσταθεί, η Ειδική Γραμματεία Υδάτων οφείλει να εξασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και την ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση και αξιοποίηση των πολύτιμων υδατικών μας πόρων.

Η σύγχυση για την αρμοδιότητα των εμπλεκόμενων φορέων αλλά και η πρωτόγνωρη έκταση του φαινόμενου μόλυνσης του Παγασητικού κόλπου αναδεικνύει την ανάγκη ενίσχυσης και αναμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου για την προστασία του ευαίσθητου οικοσυστήματος των θαλασσών μας.

Οι πολίτες της Μαγνησίας βρίσκονται σε δικαιολογημένη αναστάτωση για το πρωτοφανές εύρος της μόλυνσης των υδάτων του Παγασητικού και ζητούν άμεσες και κατάλληλες παρεμβάσεις προκειμένου να διαφυλαχθεί το θαλάσσιο οικοσύστημα και η ποιότητα των υδάτων του κόλπου, αλλά και να διασφαλιστεί η δημόσια υγεία των πολιτών.

Κατόπιν των ανωτέρω,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι κ.κ. Υπουργοί:

1. Έχουν ενημερωθεί, ως οφείλουν, για την πρωτοφανή επιβάρυνση του Παγασητικού κόλπου με χιλιάδες τόνους νεκρών ψαριών τις τελευταίες ημέρες;
2. Για ποιο λόγο η αρμόδια Διεύθυνση Προστασίας Θαλασσίου Περιβάλλοντος (Δ.Ι.Π.ΘΑ.Π) του Υπουργείου Ναυτιλίας δεν έχει ενεργοποιήσει τα κατάλληλα μέσα για την έγκαιρη και αποτελεσματική απομάκρυνση των χιλιάδων τόνων νεκρών ψαριών από τον Παγασητικό;
3. Έχει κινητοποιηθεί, ως οφείλει, η Ειδική Γραμματεία Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας προκειμένου να ενημερωθεί για τις αιτίες και την έκταση της μόλυνσης του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Παγασητικού και να προβεί σε κατάλληλες ενέργειες;
4. Για ποιο λόγο, παρά την πρωτοφανή έκταση της ρύπανσης του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Παγασητικού, ο κρατικός μηχανισμός αδρανεί;
5. Υπάρχει κάποια άλλη αρχή αρμόδια να ενεργήσει για την άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος;
6. Δεδομένης της σύγχυσης που επικρατεί για την αρμοδιότητα προστασίας του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Παγασητικού, προτίθενται να προχωρήσουν σε αποσαφήνιση των

αρμοδιοτήτων των εμπλεκόμενων φορέων και σε ενδελεχή ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας;

7. Δεδομένης της σύγχυσης για την αρμοδιότητα των εμπλεκόμενων φορέων αλλά και της πρωτόγνωρης έκτασης του φαινομένου μόλυνσης του Παγασητικού κόλπου, αναγνωρίζουν την ανάγκη ενίσχυσης και αναμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου για την προστασία του ευαίσθητου οικοσυστήματος των θαλασσών μας;
8. Προτίθενται να παρέμβουν με τα κατάλληλα μέσα, προκειμένου η πρωτοφανής σε έκταση μόλυνση των υδάτων του Παγασητικού να αντιμετωπιστεί με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα;
9. Έχουν εξετάσει και αν ναι ποιες ενέργειες, προκειμένου οι χιλιάδες τόνοι νεκρών ψαριών να απομακρυνθούν τάχιστα από τα παράκτια ύδατα και την ευρύτερη θαλάσσια περιοχή του Παγασητικού;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Ζαμπάρας Μιλτιάδης

Κασιμάτη Νίνα

Κόκκαλης Βασίλης

Κοντοτόλη Μαρίνα